

ПЕРЕДМОВА

За визначенням О.Ф. Бондаренка, одного із провідних фахівців у галузі практичної психології, «зміст психологічної допомоги полягає у забезпеченні емоційної, смислової та екзистенційної підтримки людини або суспільства в ситуаціях ускладнення, які виникають під час їх особистісного та соціального буття». Тобто психологічна допомога є певною реальністю, психосоціальною практикою, полем діяльності якої є сукупність питань, ускладнень та проблем, що стосуються психологічного життя людини (Бондаренко, О. Ф. Психологічна допомога особистості : Навч. посібник / О. Ф. Бондаренко. – Х. : Фоліо, 1996. – С. 237).

Соціальними реаліями проведення III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Психологічна допомога особистості: сучасний стан та перспективи розвитку», яка проходила 14-15 листопада 2014 року на базі Рівненського державного гуманітарного університету, є революційні перетворення системи державної влади, ініційовані народом України, які спричинили військове протистояння на східних кордонах нашої держави. За короткий проміжок часу кардинально змінився характер запитів до фахівців у галузі практичної психології: від поточних «побутових» проблем спеціалісти переключилися спочатку до активної підтримки учасників майдану, а надалі виникла гостра потреба у психологічному супроводі, реабілітації та терапії безпосередніх учасників військових дій: військових, членів їх сімей, біженців, мирного населення, що потрапило у зону АТО тощо. Сучасна практична психологічна галузь опинилася перед неприхованою гостротою екзистенційних проблем, викликаних зустріччю зі смертю близьких людей, втратою звичного способу та місця існування, руйнуванням системи цінностей. Катастрофічно збільшилася кількість осіб, які потребують кваліфікованої психологічної допомоги – як невідкладної, так і відстроченої у часі. Фахівці повинні бути готовими до того, що після першої хвилі гострих, критичних, кризових станів через певний проміжок часу країну накриє хвиля посттравматичних стресових розладів, які можуть тривати роками і навіть десятиліттями.

Зважаючи на це, першорядного значення набувають сьогодні як теоретичні, так і практичні методи роботи із травмою, стресовими станами, посттравматичним синдромом як у формі індивідуальної роботи, так і з різними групами постраждалих. Відповіддю на вимоги ситуації є виникнення та активізація різноманітних форм волонтерської діяльності – від телефонів довіри до соціальної терапії, від висококваліфікованих фахівців до студентської активності.

Означений збірник покликаний насамперед актуалізувати існуючі теоретичні моделі психологічної допомоги як постраждалим, членам їх сімей, так і всім іншим громадянам країни, які перебувають у стані підвищеного стресу та ознайомити з практичними методами надання такої допомоги.

Також поза увагою науковців не залишилися проблеми підготовки практичних психологів у ВНЗ, їх професіоналізації, актуальні проблеми психологічного супроводу, сучасні моделі психотерапевтичної допомоги, реабілітаційно-відновлювальна робота психолога, психологічні аспекти професійного становлення фахівці тощо.

*З повагою і побажанням творчих успіхів -
доктор психологічних наук,
професор В.М. ЯМНИЦЬКИЙ*